

Brüsszel, 2017.10.10.
COM(2017) 587 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**A tagállamok nemzeti cselekvési terveiről és a peszticidekről szóló 2009/128/EK irányelv
végrehajtásában elért haladásról**

1. BEVEZETÉS

Az Unió büszkélkedhet a világ legszigorúbb, peszticidekre¹ vonatkozó engedélyezési és ellenőrzési rendszerével. Ezzel együtt is erős társadalmi igény érzékelhető a fenntartható élelmiszer-termelés felé történő elmozdulásra, valamint a peszticidhasználat visszaszorítására vagy akár betiltására. Ebben a kontextusban, mint a modern termelési rendszerek része, a fenntartható mezőgazdaság az ENSZ egyik fejlesztési célja, a peszticidek fenntartható felhasználásának ösztönzése pedig az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjének² megvalósítása érdekében vállalt fontos uniós fellépések egyike.

A 2006-os tematikus stratégia a peszticidek fenntartható használatáról³ a peszticidek jóváhagyására és felhasználására vonatkozó új jogszabályi keret kialakításához vezetett⁴. Ennek része az a szigorú keretrendszer, amely szabályozza azon hatóanyagok Európai Bizottság általi jóváhagyását és azon növényvédő szerek tagállami engedélyezését, amelyek az engedélyezett felhasználási feltételek mellett nem hatnak károsan az emberek és állatok egészségére, és nem terhelik elfogadhatatlan mértékben a környezetet⁵. A forgalomba hozatalnak ez a szigorú rendszere a jóváhagyott hatóanyagok számának mintegy 50 %-os csökkenését eredményezte⁶. A peszticidek forgalmazásának és felhasználásának ellenőrzése annak biztosítása érdekében történik, hogy az engedélyezett peszticidek forgalmazása és felhasználása megfeleljen a vonatkozó feltételeknek. Az engedélyezett peszticidekkel, az azok termék címkéjén feltüntetettek szerint kezelt növények biztonságos élelmiszerként forgalmazhatók és fogyaszthatók, amelyekben a peszticidmaradékok nem haladják meg a megengedett növényvédőszer-maradékokra meghatározott uniós határértékeket (MRL)⁷.

A stratégia részeként 2009. október 21-én elfogadott, a peszticidek fenntartható használatáról szóló 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁸ (a továbbiakban: irányelv) több olyan beavatkozásról rendelkezik, amelyek célja a peszticidek fenntartható használatának megvalósítása az Unióban a peszticidek által az emberi egészségre és környezetre jelentett kockázatok és gyakorolt hatások csökkentésén, valamint az integrált növényvédelem és az alternatív megközelítések vagy technikák, például a peszticidek nem vegyi alternatívái alkalmazásának ösztönzésén keresztül.

A tagállamoknak 2012 novemberéig kellett első alkalommal elfogadniuk az irányelv végrehajtását szolgáló nemzeti cselekvési terveket. A cselekvési terveknek a

¹ Ebben a jelentésben a „peszticidek” fogalommal a növényvédő szerekre, köztük a növényvédelemben alkalmazott gyomirtó szerekre, gombaölő szerekre és rovarölő szerekre utalunk.

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0739&from=HU>

³ COM(2006)0372 A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Tematikus stratégia a peszticidek fenntartható használatáról

⁴ A 2009/128/EK irányelv (3. cikk) meghatározása szerint a peszticidek közé tartoznak a növényvédő szerek és a biocid termékek. Az irányelvet jelenleg csak a növényvédő szerekre kell alkalmazni (2. cikk). A peszticid megnevezés gyakran előfordul ebben a dokumentumban, mivel meglehetősen elterjedt fogalomról van szó. Ez a jelentés azonban a biocid termékekkel nem foglalkozik.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1–50. o.)

⁶ <http://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=homepage&language=HU>

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 396/2005/EK rendelete (2005. február 23.) a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 70., 2005.3.16., 1–16. o.)

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/128/EK irányelve (2009. október 21.) a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 309., 2009.11.24., 71–86. o.)

peszticidhasználat kockázatainak és hatásainak csökkentésére vonatkozó mennyiségi és konkrét célokat, intézkedéseket és ütemtervet kell tartalmazniuk. A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló rendelet is tartalmaz az irányelvhez kapcsolódó rendelkezéseket, például – az integrált növényvédelem elveinek megfelelően – a kis kockázatú növényvédő szerek gyors jóváhagyásának és használatának megkönnyítését.

Az irányelv olyan egyedi intézkedéseket határoz meg, amelyeket a megfelelő végrehajtás érdekében a tagállamoknak be kell illeszteniük a cselekvési terveikbe. A fontosabb beavatkozások a felhasználók, a tanácsadók és a forgalmazók képzéséhez, a peszticid kijuttatásához használt berendezések vizsgálatához, a légi permetezés tiltásához, az érzékeny területeken történő peszticidhasználat korlátozásához, valamint a peszticidekhez kapcsolódó kockázatokról szóló tájékoztatáshoz és tudatosságnöveléshez köthetők. Az irányelv egyik alappillére az integrált növényvédelem elősegítése, amelynek általános elveit az irányelv III. melléklete tartalmazza. Az irányelv valamennyi intézkedés végrehajtásához kapcsolódóan meghatározott egyedi határidőket, amelyeket a 2011 novembere és 2016 novembere közötti időszakra osztott szét. 2016 novemberétől (amikortól kötelező elvégezni a peszticid kijuttatásához használt berendezések vizsgálatát) a tagállamok kötelesek az irányelv valamennyi releváns intézkedését végrehajtani.

A Bizottság a tagállamok részvételével működő munkacsoportot hozott létre, hogy rendszeres ülésein megvitassa az irányelv végrehajtásának tapasztalatait és megossza a bevált gyakorlatokat.

E jelentés foglalkozik mind az irányelv 4. cikkének (3) bekezdése, mind a 16. cikke által meghatározott jelentéstételi követelményekkel. A 4. cikk (3) bekezdése előírja a Bizottság számára, hogy terjesszen jelentést az Európai Parlament és a Tanács elé a tagállamok által a nemzeti cselekvési tervekről benyújtott információkról, a 16. cikk pedig azt, hogy készítsen jelentést az ezen irányelv végrehajtásában elért haladásról.

Ez a jelentés négy különböző forrásból származó információk alapján készült; ezek:

- A Bizottság nemzeti cselekvési tervekről készített értékelése, amelyet 2015-ben fejezett be,
- A peszticidekre irányuló, 2012–2014-ben és 2015–2016-ban végrehajtott két ellenőrzés-sorozat, amelyek közül az első a növényvédő szerek ellenőrzésére⁹, a második pedig a peszticidek forgalmazására és felhasználására irányult¹⁰, és amely ellenőrzés-sorozatok kiterjedtek az irányelv végrehajtásának egyes, a hatókörükbe eső vonatkozásaira,
- 2016-ban a tagállamoknak kiküldött kérdőív¹¹, amelynek célja a cselekvési tervek megvalósításával kapcsolatos előrehaladására vonatkozó naprakész információk begyűjtése volt.
- 2017-ben hat tagállamban¹² megszervezett tényfeltáró látogatások célzottan az irányelv megvalósítása terén elért előrehaladás vizsgálata érdekében, A tagállamok kiválasztása oly módon történt, hogy a mintába bekerüljenek különböző földrajzi

⁹ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=79

¹⁰ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=109

¹¹ A kutatás során szolgáltatott információk és adatok nem voltak teljes körűek, így az eredményeket még pontosítani kell a tagállamokkal. Az Egyesült Királyság nem töltötte ki a kérdőívet, de később egyes témákban szolgáltatott információkat. A Bulgáriából, Romániából, Görögországból, és Franciaországból kapott kérdőívek válaszai is hiányosak voltak.

¹² Németország, Hollandia, Olaszország, Dánia, Lengyelország, Svédország

régiók és különböző tagállamok. A látogatásokról készült egyedi jelentések mellett a hat látogatás legfontosabb tapasztalatai még ebben az évben egy átfogó beszámolóban kerülnek a nyilvánosság elé, amely tartalmazza majd a fenti kérdőív eredményeinek részletesebb elemzését is, valamint néhány, a megvalósítás területén a tagállamok által azonosított bevált gyakorlatot.

A nemzeti cselekvési tervek, a Bizottság jelentései, köztük az ellenőrzésekről készített jelentések és az átfogó beszámolók elérhetők a peszticidek fenntartható használatának témájához kialakított bizottsági internetes oldalon https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/sustainable_use_pesticides_en

2. NEMZETI CSELEKVÉSI TERVEK

Az irányelv 4. cikke előírja a tagállamok számára, hogy készítsék el az első nemzeti cselekvési terveiket, és 2012. november 26-ig tájékoztassák ezekről a Bizottságot és a többi tagállamot. A nemzeti cselekvési terveket legalább öt évente felül kell vizsgálni. A terveknek mennyiségi célokat, intézkedéseket és ütemterveket kell megállapítaniuk a peszticidhasználat által az emberi egészségre és a környezetre jelentett veszélyek és gyakorolt hatások csökkentésére. Valamennyi tagállam elfogadott ilyen cselekvési tervet¹³, bár sok esetben jelentős csúszással. A cselekvési tervekről tájékoztatták a Bizottságot, és a dokumentumok angol nyelven elérhetők a Bizottság internetes oldalán¹⁴.

Az irányelvhez kapcsolódó tagállami ellenőrzések alapjául a nemzeti cselekvési tervek szolgálnak; ezek azonban a teljességüket és a hatókörüket tekintve nagyon különbözőek. A tervek jelentős továbbfejlesztésre szorulnak az alább tárgyalt hiányosságok kiküszöbölése, valamint a pontosabb és mérhető célok meghatározása érdekében.

A tagállamok különböző kiinduló helyzetből kezdték meg a nemzeti cselekvési tervek kidolgozását. Hét tagállam már korábban is készített cselekvési terveket, a többiek számára azonban ez volt az első alkalom. Eddig kizárólag Franciaország és Litvánia végezte el a nemzeti cselekvési terve felülvizsgálatát. A nemzeti cselekvési tervek végrehajtásának szintjét akkor lehet majd egyértelműbben megítélni, amikor a tagállamok elvégzik a dokumentumok felülvizsgálatát és tájékoztatják a Bizottságot.

A nemzeti cselekvési tervek kedvező képet mutatnak az elkészítésükhöz kapcsolódóan tett tagállami erőfeszítésekről. Nagyon különbözőek azonban a tekintetben, hogy milyen részletességgel mutatják be az irányelv 5–15. cikkében szereplő intézkedések végrehajtásával kapcsolatos elképzeléseket. Legtöbb esetben a dokumentumok nem térnek ki ezen cikkek minden vonatkozására. A cselekvési tervek néhány területtel részletesen foglalkoznak, ilyen például a peszticid kijuttatásához használt berendezések vizsgálata és a peszticidek felhasználóinak képzése, ugyanakkor sok esetben alig térnek ki egyéb témákra, például a légi permetezésre, a nyilvánosság tájékoztatására vagy a mérgezésekre vonatkozó adatok gyűjtésére.

¹³ Mivel az irányelv nem határozta meg a nemzeti cselekvési tervek formátumát, a bemutatott cselekvési tervek nem vethetők össze teljes mértékben egymással. Néhány tervben nem teljes körű az irányelv végrehajtása kapcsán hozott nemzeti intézkedések bemutatása. A tervekről készített bizottsági értékelés hatóköre magukra a tervekre korlátozódott, így nem tudta figyelembe venni a tervekben nem szereplő intézkedéseket.

¹⁴ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/sustainable_use_pesticides_en

A tervek a mérhető és konkrét célok, intézkedések és ütemtervek meghatározása tekintetében sem egységesek. Bizonyos témákban, például a peszticid kijuttatásához használt berendezések ellenőrzésére vonatkozóan a tervek kiválóak, szinte mindegyik meghatározza a maradéktalan végrehajtáshoz vezető konkrét célkitűzéseket. Ezzel szemben a vízi környezet peszticidek elleni védelmét szolgáló intézkedések kapcsán a legtöbb tagállam adós maradt a célok és az ütemterv lefektetésével.

Ráadásul az esetek mintegy 80 %-ában a nemzeti cselekvési tervek nem határozzák meg, hogy a célok elérésének mérése hogyan történik. A világos és mérhető célok hiányában nehéz a végrehajtás előrehaladását értékelni, valamint a további beavatkozást igénylő területeket beazonosítani.

21 tagállam¹⁵ számolt be kockázatcsökkentési célokról és 9¹⁶ használatcsökkentési célokról. Összesen csak öt tagállam határozott meg mérhető célokat, közülük négyen¹⁷ a kockázat, egy¹⁸ pedig a használat csökkentését tűzte ki célul. A francia nemzeti cselekvési terv fő célkitűzése a peszticidhasználat 50 %-kal történő csökkentése 2025-ig (2020-ban elérendő 25 %-os részcéllal), és ezzel az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt hatások és az ezeket érő kockázatok mérséklése. Kockázatcsökkentési célokra jó példákat kínálnak a német, a holland¹⁹, a finn és a dán nemzeti cselekvési tervek, amelyek a peszticidek veszélyességi besorolása alapján kidolgozott kockázatcsökkentési mutatókat határoznak meg, amelyekbe a magasabb kockázatú peszticidek nagyobb súllyal számítanak bele.

Mindegyik nemzeti cselekvési tervben megjelennek az integrált növényvédelem ösztönzését célzó intézkedések, különös tekintettel az integrált növényvédelmi iránymutatások elérhetőségének elősegítésére, valamint a képzések és a bemutató gazdaságok kialakítására. A tervek azonban nem határozzák meg, hogy hogyan kívánják mérni az integrált növényvédelem gazdák általi alkalmazását; nem tűznek ki célokat, és nem mutatják be, hogy hogyan biztosítják a végrehajtást. Az irányelv egyik alappillére az integrált növényvédelem, amelynek alkalmazása a peszticidhasználatból való függőség csökkentésének és a fenntartható mezőgazdaság megvalósításának eszköze. Így a hiányzó értékelhető, mérhető és végrehajtható világos lépések egyértelmű jelei annak, hogy a nemzeti cselekvési tervek folyamatban lévő tagállami felülvizsgálata során e téren jelentős javításokra van szükség.

3. AZ IRÁNYELV VÉGREHAJTÁSA

3.1. KÉPZÉS ÉS KÉPESÍTÉS

Az irányelv 5. cikke előírja a tagállamok számára, hogy képzést és tanúsítványt biztosítsanak a peszticidekkel kapcsolatba kerülő hivatásos felhasználók, forgalmazók és tanácsadók számára. A 6. cikk a tagállamok kötelezettségeként határozza meg, hogy biztosítsák, hogy az 5. cikkben említett tanúsítvánnyal rendelkező, megfelelő számú alkalmazott álljon a forgalmazók alkalmazásában. Előírja azt is, hogy a tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a hivatásos felhasználók számára

¹⁵ Spanyolország, Cseh Köztársaság, Ciprus, Észtország, Belgium, Svédország, Finnország, Németország, Magyarország, Lengyelország, Lettország, Olaszország, Portugália, Horvátország, Ausztria, Dánia, Litvánia, Románia, Szlovákia és Franciaország

¹⁶ Luxemburg, Szlovénia, Ciprus, Belgium, Finnország, Magyarország, Lengyelország, Németország és Franciaország

¹⁷ Belgium, Dánia, Görögország és Németország

¹⁸ Franciaország

¹⁹ Hollandia esetében ezeket a nemzeti cselekvési terv nem tartalmazza.

engedélyezett peszticidek értékesítése kizárólag az 5. cikkben említett tanúsítvánnyal rendelkező személyek számára történhessen meg. Végezetül pedig a 6. cikk kimondja, hogy a tagállamok írják elő a forgalmazóknak, hogy a nem hivatásos felhasználókat tájékoztassák a peszticidhasználat egészségügyi és környezeti kockázataival kapcsolatos általános tudnivalókról.

Összességében magas szintű a képzésekre és a hivatásos felhasználók, forgalmazók és tanácsadók képesítésére vonatkozó követelményeknek való megfelelés. Ugyanakkor, mivel nincsenek pontos adatok a területen dolgozó hivatásos kezelők teljes számáról, így nem biztos, hogy mindegyik megfelelő képzettséggel rendelkezik.

Huszonhat²⁰ nemzeti cselekvési terv foglalkozik a képzési szolgáltatások nyújtásával, de közülük tizenegy nem kellően részletes²¹.

A képzési követelmények teljesítésének vizsgálatára kiterjedtek mind a 2012–2014-ben 19 tagállamban végrehajtott bizottsági ellenőrzések, mind pedig a 2017-ben hat tagállamba szervezett tényfeltáró látogatások (5 tagállam mindkettőben érintett volt). A 20 meglátogatott tagállam közül 3 esetében már az irányelv elfogadása előtt kialakították a mezőgazdasági termelők képzésének rendszerét, és az irányelv hatályba lépését követően a képzésbe további csoportokat vontak be (pl. a forgalmazókat).

A 2013. november 26-i határidőig Luxemburg kivételével minden tagállam létrehozta a képzési és képesítési rendszerét, és a 2016-ban kitöltött kérdőívekre adott válaszok tanúsága szerint a tagállamok csaknem négy millió hivatásos kezelőt részesítettek képzésben. Hat tagállam²² számolt be lemaradásról a kezelők képzése és képesítése terén. Továbbá három tagállamból²³ nem érkeztek adatok. A gazdaságszerkezeti felmérés²⁴ szerint nagyjából 10 millió mezőgazdasági üzem található Európában, amelyből csupán 0,3 millió a nagyobb gazdaság, amelyek az összes hasznosítható mezőgazdasági terület 50 %-án gazdálkodnak. A képzések az üzemeltetők típusától és a korábban megszerzett tudástól függően jellemzően 2–4 napot vesznek igénybe; a képzésen részt vevő üzemeltetők tanúsítványt kapnak, amelyet be kell mutatniuk a hivatásos felhasználók számára engedélyezett peszticidek vásárlásakor.

A Bizottság által 2017-ben meglátogatott hat tagállam esetében az illetékes hatóságok által a mezőgazdasági üzemekben végzett hatósági ellenőrzések hatóköre kiterjedt erre a követelményre, és a hat tagállamból²⁵ ötben a megfelelési arány 95 % feletti volt. A kérdőívekre adott válaszok alapján felmerült azonban, hogy öt tagállam²⁶ esetében a képesítési rendszer nem vonatkozik a növényvédelmi tanácsadókra. Ezen túlmenően Hollandia jelenleg nem írja elő, hogy azok a tanácsadók, akik a peszticidek értékesítésében közvetlenül nem vesznek részt, tanúsítással rendelkezzenek, de felül fogja vizsgálni nemzeti jogszabályait, hogy azokat összhangba hozza az irányelvvel.

²⁰ Belgium és Dánia cselekvési terve nem tesz utalást a kezelők képzésének és képesítésének kérdésére, vagy nem fogalmaz meg célokat ezeken a területeken.

²¹ Ausztria, Cseh Köztársaság, Franciaország, Németország, Görögország, Lettország, Litvánia, Hollandia, Románia, Szlovákia és Szlovénia

²² Olaszország, Cseh Köztársaság, Észtország, Litvánia, Szlovákia és Málta

²³ Bulgária, Magyarország és Románia

²⁴ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Farm_structure_survey_2013_-_main_results#Agricultural_holdings

²⁵ Dánia, Németország, Hollandia, Lengyelország, Svédország

²⁶ Dánia, Finnország, Magyarország, Svédország és az Egyesült Királyság

Valamennyi tagállam intézkedéseket hozott a peszticidek nem hivatásos felhasználók (pl. háztáji kertészek) számára történő értékesítésének korlátozására. Több tagállamban például a hivatásos felhasználók számára engedélyezett peszticidek nem vásárolhatók szabadon, a kiskereskedelmi árusítóhelyeken csak a pult mögött tarthatók.

A Bizottság 2015-ben és 2016-ban tizenkét Jobb képzés a biztonságosabb élelmiszerekért²⁷ tanfolyamot szervezett a tagállami szakértők számára, amelyen az irányelv számos eleméről, például kezelők képzéséről is szó esett. A képzés célja az volt, hogy a megvalósítás módjának megértéséhez nyújtson egységes és magas szintű ismereteket, valamint lehetőséget biztosítson a bevált gyakorlatok megosztására. A képzésbe mind a 28 tagállam bekapcsolódott, és körülbelül 338 munkatársuk vett részt rajta.

3.2. PESZTICIDMÉRGEZÉS

Az irányelv 7. cikke (2) bekezdése arra kötelezi a tagállamokat, hogy hozzanak létre rendszereket a peszticidek által okozott akut mérgezésekre vonatkozó információk gyűjtésére, valamint lehetőség szerint a krónikus mérgezések alakulására a peszticideknek rendszeresen kitett csoportok, így például a peszticideket használó személyek, a mezőgazdasági dolgozók és a peszticidek használati területéhez közel élő személyek körében.

Bár a tagállamok általában rendelkeznek a peszticidek által okozott akut mérgezésekre vonatkozó információkat gyűjtő rendszerekkel, az adatok pontosságával és felhasználásával kapcsolatban kérdések merültek fel. A krónikus mérgezésekre vonatkozó információk gyűjtését szolgáló rendszerek végrehajtása nem történt meg széles körben.

Míg tizenhét nemzeti cselekvési terv számolt be az adott tagállamban működő, a peszticidek által okozott akut mérgezésekre vonatkozó információkat gyűjtő rendszerekről, összesen négy foglalkozott a krónikus mérgezésekre vonatkozó adatok gyűjtésével. A többi cselekvési terv nem részletezi ezt a területet.

A 2012 és 2014 között 19 tagállamban végrehajtott bizottsági ellenőrzések e témára nem terjedtek ki; a rendelkezésre álló információk a 2016-ban a tagállamoknak elküldött kérdőívekből és a 2017-ben hat tagállamban megszervezett tényfeltáró látogatásokból származnak.

A 2016-os kérdőívek válaszai alapján öt kivétellel valamennyi tagállam esetében rendelkezésre állnak a peszticidek által okozott akut mérgezésekre vonatkozó konkrét információk. A jelentésekben szereplő, peszticidek által okozott akut mérgezések esetek száma tagállamonként jelentős különbségeket mutat; és a hatóságok kétségbe vonták az adatok pontosságát. Svédország esetében például a felvett adatok sokkal inkább a beadványok, semmint a mérgezések esetek számára vonatkoznak. Tíz tagállam²⁸ rendelkezik a krónikus mérgezésekre vonatkozó adatok gyűjtését szolgáló rendszerrel. A fennmaradó 17 tagállamban a krónikus mérgezéseknek nincs szisztematikus nyomon követése. A tagállamok hangsúlyozták, hogy a krónikus mérgezésekre vonatkozó információk gyűjtése különösen nagy kihívást jelent számukra, mivel rendkívül nehéz összefüggést kimutatni a klinikai

²⁷ https://ec.europa.eu/food/safety/btsf_en

²⁸ Cseh Köztársaság, Észtország, Litvánia, Hollandia, Szlovákia, Magyarország, Lengyelország, Németország, Franciaország és Bulgária

tünetek és a peszticidnek való expozíció között, amelyre lehet, hogy évekkal korábban került sor.

Az információk összevethetőségének javítása érdekében a 7. cikk (3) bekezdése arra kötelezi a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve stratégiai iránymutató dokumentumot készítsen a peszticidhasználat emberi egészségre és környezetre gyakorolt hatásainak nyomon követéséről és felméréséről. A Bizottság a tervek szerint 2017 végére véglegesíti ezt az iránymutató dokumentumot. Ezenkívül, meg kell fontolni az (EU) 2017/625 rendelet 24. cikke (4) bekezdésének b) pontjában szereplő, a növényvédő szerek által okozott mérgezés gyanús esetekkel kapcsolatos információgyűjtést szolgáló rendszerek létrehozását.

3.3. PESZTICID KIJUTTATÁSÁHOZ HASZNÁLT BERENDEZÉSEK

A 8. cikk előírja a tagállamok számára, hogy biztosítsák, hogy a peszticid kijuttatásához használt berendezéseket (pl. talaj- és gyümölcsös permetezőgépeket) és tartozékokat rendszeres időközönként megvizsgálják, valamint, hogy 2016. november 26-ig a használatban lévő berendezések vizsgálata legalább egyszer megtörténjen. A tagállamoknak a vizsgálatok ellenőrzését lehetővé tevő tanúsítási rendszereket is létre kell hozniuk.

A tagállamok általában létrehozták az előírt rendszereket, de az átfogó megfelelési arány – amely országonként jelentős eltéréseket mutat – meghatározásához nem állnak rendelkezésre a szükséges adatok. A Bizottság jelenleg értékeli az e téren 2016 novembere óta bekövetkezett változásokat.

Huszonhat²⁹ nemzeti cselekvési terv céljai között szerepel a peszticid kijuttatásához használt berendezéseknek az irányelvvel összhangban történő vizsgálata. Tizenöt cselekvési tervben szerepelt, hogy már az irányelv elfogadását megelőzően működött valamilyen fajta rendszer a permetezőgépek felülvizsgálatára.

A tagállamok e téren történő segítése érdekében, az irányelv 20. cikkében megfogalmazott terveknek megfelelően, a peszticid kijuttatásához használt berendezések felülvizsgálatára vonatkozó új harmonizált szabvány, az MSZ EN ISO 16122 jelent meg 2015-ben³⁰. A szabvány vonatkozik a vízszintes keretű permetezőgépekre, a bokor- és faállomány-permetező gépekre, valamint a helyhez kötött és részben mozgatható permetezőkre. Meghatározza a felülvizsgálatkor ellenőrizendő egészségügyi, biztonsági és környezetvédelmi követelményeket. A harmonizált szabvány megkönnyíti az irányelv 8. cikkének (6) bekezdése értelmében a tagállamok számára előírt, a valamely más tagállamban odaítélt tanúsítványok elismeréséhez kapcsolódó feladatok ellátását.

A 2016-os kérdőívek tanúsága szerint huszonhat tagállam hozott létre ellenőrző rendszereket, és mintegy 900 000 permetezőgép felülvizsgálatára került sor a 2016. november 26-i határidőig. Csak Málta és Ciprus nem kezdte még el a felülvizsgálatokat. A tagállamok nem rendelkeznek az összes használatban lévő permetezőgép számára vonatkozó megbízható adatokkal, de becsléseik szerint az Unión belül használt permetezőgépeknek legfeljebb 50 %-a nem vett részt határidőig a felülvizsgálaton; a nem ellenőrzött permetezőgépek becsült aránya ugyanakkor Lettországon és Görögországon meghaladja a 95 %-ot, Olaszországban

²⁹ A dán és a svéd cselekvési tervek nem tartalmazták ezt a célkitűzést.

³⁰ A Bizottság közleménye a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtása keretében (HL C 196., 2015.6.12., 4–5. o.)

pedig a 70 %-ot. Belgium, Hollandia és Finnország az ellenőrzések közel 100%-os teljesítéséről számolt be.

A Bizottság 2015-ben és 2016-ban hat Jobb képzés a biztonságosabb élelmiszerekért tanfolyamot szervezett a peszticidek kijuttatásához használt berendezésekről, amelyen 25 tagállamból 102 tagállami ellenőr vett részt; és 2017-ben és 2018-ban további 6 képzésre kerül sor. A képzések elősegítik a fentebb vázolt hiányosságok kezelését, és megkönnyítik a tagállami felülvizsgálatok egységesebbé tételét.

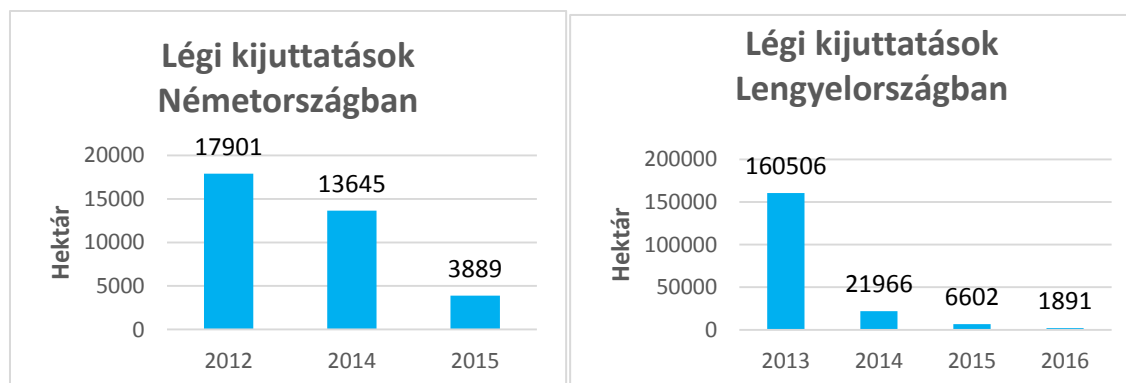
3.4. LÉGI PERMETEZÉS

Az irányelv 9. cikke az eltérések kivételével tiltja a légi permetezést.

Tilos a légi permetezés, és az ettől való eltérés csak szigorú feltételek teljesülése esetén engedélyezhető. A permetezendő terület alacsony, csökkenő és ténylegesen ellenőrzött.

Minden tagállam saját nemzeti jogszabályban tiltotta meg a légi permetezést, akkor is, ha ezt a nemzeti cselekvési tervek nem említik meg. Miközben huszonegy tagállam biztosít jogi lehetőséget az eltérések engedélyezésére³¹, 2014-ben és 2015-ben mindössze 14 tagállamban került erre ténylegesen sor³². Ezen eltérések során a peszticideket 1,1 millió hektáron alkalmazták, amelynek 70 %-a mezőgazdasági, 30 %-a pedig erdészeti földterület volt; a műveletek a teljes mezőgazdasági földterület 0,2 %-át, a teljes erdészeti földterületnek pedig 0,1 %-át érintették.

2015-ben a bejelentett légi permetezések csaknem 95 %-a tagállamhoz kötődött: Spanyolországban 339 000 hektáron, Magyarországon pedig 88 000 hektáron permeteztek, ami Spanyolország esetében a terület 0,7 %-át, Magyarország esetében pedig a 0,9 %-át jelentette.

1. ábra: A légi peszticid kijuttatás csökkenése két tagállamban

³¹ Belgium, Bulgária, Horvátország, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Franciaország, Németország, Magyarország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Hollandia, Luxemburg, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovákia, Spanyolország, Svédország, Egyesült Királyság

³² Bulgária, Cseh Köztársaság, Horvátország, Ciprus, Franciaország, Németország, Magyarország, Olaszország, Luxemburg, Lengyelország, Portugália, Szlovákia, Spanyolország, Egyesült Királyság. Görögország nem szolgáltatott a légi permetezésre vonatkozó információt, Bulgária, a Cseh Köztársaság és Franciaország nem szolgáltatott adatokat a kezelt területekkel kapcsolatosan.

A Bizottság vizsgálta ezt a témát a 2015-ben és 2016-ban tizenegy tagállamban végrehajtott ellenőrzések, valamint a 2017-ben hat tagállamban tett tényfeltáró látogatások során. Minden olyan esetben, amikor eltérés engedélyezésére került sor, a légi permetezést az irányelvben az eltérésekre vonatkozóan meghatározott szigorú feltételek mellett hajtották végre. Végezetül, ahogyan ez az alábbi grafikonon látható, az eltérések keretében kezelés alá vont terület az utóbbi években jelentősen csökkent.

Ezzel együtt a Bizottság továbbra is figyelemmel kíséri – pl. ellenőrzéseken keresztül – az eltérések engedélyezésére irányuló kérelmek tagállami elbírálását, annak érdekében, hogy az ezen eltérésekre vonatkozó szigorú feltételek tiszteletben tartását és megfelelő ellenőrzését biztosítsa.

3.5. TÁJÉKOZTATÁS ÉS TUDATOSÍTÁS

Az irányelv 7. cikkének (1) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy intézkedéseket hozzanak a nyilvánosság tájékoztatása, valamint a peszticidekre vonatkozó tájékoztató és tudatosságnövelő programok és a pontos és kiegyensúlyozott információk elérhetőségének támogatása és előmozdítása érdekében. A 10. cikk kimondja, hogy a tagállamok a nemzeti cselekvési terveikbe belefoglalhatnak a permetsodródásnak esetlegesen kitett személyek tájékoztatására vonatkozó rendelkezéseket.

A rendelkezést néhány tagállamban és bizonyos területeken átfogóan alkalmazzák, ugyanakkor a nyilvánosság és az érintettek tájékoztatása érdekében a bevált gyakorlatok elterjesztése és szélesebb körű felhasználása terén még van lehetőség a továbblépésre.

Mindegyik nemzeti cselekvési terv beszámol a nyilvánosság tájékoztatása érdekében tervezett intézkedésekről. E területen kizárólag Románia és Spanyolország határozott meg pontos célokat.

A tagállami hatóságok elsősorban az internetes oldalukon keresztül teszik elérhetővé a nyilvánosság számára a peszticidek fenntartható felhasználására vonatkozó pontos és kiegyensúlyozott információkat. Ezeket a tagállami webhelyeket kiegészíti a Bizottság a témával foglalkozó internetes oldala, amely a jelenleg folyamatban lévő fejlesztés eredményeként olyan portálként működik majd, amelyről mind a tagállamok webhelyei, mind egyéb információforrások elérhetők lesznek. A portál lehetővé teszi a különböző témákkal kapcsolatos információk, például az integrált növényvédelemre vonatkozó iránymutatások és döntéstámogató rendszerek megosztását.

A 2016-os kérdőívekre válaszolva hat tagállam³³ tájékoztatta a Bizottságot olyan nemzeti rendelkezésekről, amelyek értelmében a mezőgazdasági termelők – legalább erre vonatkozó kérés esetén – kötelesek peszticid kijuttatása előtt erről tájékoztatni a szomszédait és a helyi lakosokat. Svédországban és Hollandiában például, azoknak az üzemeltetőknek, akik a lakosság számára hozzáférhető területen terveznek peszticideket felhasználni, erről legalább egy héttel előbb részletes információkat tartalmazó, figyelmeztető táblát kell kihelyezniük. A Bizottság a 2017-es tényfeltáró látogatásai során megismerkedhetett néhány, a tagállamok által megvalósított célzott tájékoztató kampánnyal: például a háztáji kertészeket a peszticidek veszélyeiről tájékoztató tudatosságnövelő kampányokkal Dániában, Lengyelországban és

³³ Spanyolország, Horvátország, Svédország, Hollandia, Magyarország, Málta.

Svédországban, valamint a peszticidek veszélyeire fókuszáló, iskolásoknak szervezett versenyekkel Lengyelországban és Olaszországban.

3.6. VÍZI KÖRNYEZET ÉS IVÓVÍZ

Az irányelv 11. cikke előírja, hogy a tagállamok megfelelő intézkedéseket fogadjanak el a vízi környezet és az ivóvízellátás peszticidek hatása elleni védelmére vonatkozóan.

A tagállamok különböző intézkedéseket fogantatosítottak a vízi környezet peszticidek hatása elleni védelme érdekében, ugyanakkor, mivel a legtöbb nemzeti cselekvési tervből hiányoznak a mérhető célkitűzések, nehéz felmérni az előrehaladást.

Huszonhét nemzeti cselekvési terv tárgyalja meglehetősen részletesen a témát; csak Franciaország mulasztja ezt el. A különböző területeket érintő beavatkozásokról esik szó. A peszticid kijuttatás vonatkozásában tett intézkedések között szerepel a permetelsodródást csökkentő technológiák használata és a permetező berendezések vízfolyásokból történő feltöltésének tilalma. Pénzügyi ösztönzők állnak rendelkezésre, amelyek például a vízfolyásokhoz kapcsolódó ütközőzónákban vehetők igénybe az agrár-környezetvédelmi programokból; a töketámogatás felhasználható elsodródásgátló szórófejek beszerzésére, és biobedek építésére, annak érdekében, hogy a permetezőgépek tisztításakor keletkező permetlevet felfogják. Ezek az intézkedések azonban a legtöbb tagállamban a területeknek csak kis részére korlátozódnak. Egyéb intézkedések az oktatás és tudásátadás területéhez kapcsolódnak. Ahogyan erről feljebb már szó esett, a tagállamok különböző intézkedéseket hoztak ezen a területen. A meghatározott célok és ütemtervek azonban vagy beavatkozások végrehajtásához (pl. a vízfolyásokhoz kapcsolódó ütközőzónák területéhez) vagy, néhány tagállamban, egyéb jogszabályokban már szereplő, vízminőségi előírások teljesítéséhez kapcsolódnak.

Ahogyan azt a Mezőgazdaság és fenntartható vízgazdálkodás az Európai Unióban című bizottsági szolgálati munkadokumentum³⁴ hangsúlyozza, a peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelv fontos eszköze a 2000/60/EK víz-keretirányelvben³⁵ szereplő, a jó vízminőségi állapotra vonatkozó célkitűzés teljesítésének. Azonban nem minden esetben valósul meg a vízi környezet védelmére vonatkozó tagállami célok és ütemtervek egyértelmű összekapcsolására a 2000/60/EK irányelv környezetvédelmi célkitűzéseivel. A tagállamok a 2000/60/EK irányelv, a felszín alatti vizekről szóló 2006/118/EK irányelv³⁶, a felszíni vizekre vonatkozó környezetminőségi előírásokról szóló 2008/105/EK irányelv³⁷ és az ivóvízről szóló 98/83/EK irányelv³⁸ értelmében a környezeti megfigyelési programokat valósítottak meg. A megfigyelési programoknak, valamint a hozzájuk kapcsolódó mutatóknak és céloknak számos

³⁴ SWD(2017)153 final.; https://circabc.europa.eu/sd/a/abff972e-203a-4b4e-b42e-a0f291d3fdf9/SWD_2017_EN_V4_P1_885057.pdf

³⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L327., 2000.12.22., 1–73. o.)

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/118/EK irányelve (2006. december 12.) a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről (HL L 372., 2006.12.27., 19–31. o.)

³⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/105/EK irányelve (2008. december 16.) a vízpolitika területén a környezetminőségi előírásokról, a 82/176/EGK, a 83/513/EGK, a 84/156/EGK, a 84/491/EGK és a 86/280/EGK tanácsi irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről, valamint a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról (HL L 348., 2008.12.24., 84–97. o.)

³⁸ A Tanács 98/83/EK irányelve (1998. november 3.) az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről (HL L 330., 1998.12.5., 32–54. o.)

elemre – pl. biótára és/vagy üledékre – ki kell terjedniük annak érdekében, hogy megfelelően tudják jelezni a bioakkumulációra képes vegyületek jelentette veszélyeket. A vízmegfigyelés eredményeiből azt mutatják, hogy a különböző forrásokból származó peszticidek 16 tagállamban járulnak hozzá a víztestek rossz állapotához; az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Az európai vizek - állapot és terhelés értékelése” (EEA Report No 8/2012) jelentése szerint a rossz kémiai állapotban lévőnek minősített felszín alatt vizek 20 %-a, valamint a folyók és az átmeneti víztestek 16 %-a esetében játszik közre peszticidek hatása^{39,40}.

A 2016-os kérdőívre válaszolva a tagállamok arról számoltak be a Bizottságnak, hogy 2014-ben és 2015-ben összesen több mint egymillió vízmintában ellenőrizték a peszticidmaradékok jelenlétét. Ehhez képest 2015-ben összesen 84 000 hatósági élelmiszermintában végezték el a peszticidmaradékok ellenőrzését. Vízmintákat vettek felszíni és felszín alatti vizekből, valamint ivóvízből. A legtöbb mintát ivóvízből vették, amelyek vizsgálata az 1998/83/EK irányelvben megállapított határértékeknek való magas (99 %-os) megfelelési arányt eredményezett. Mindazonáltal a peszticidek eltávolítása érdekében szükségessé váló minden kezelés után sor kerül mintavételre.

A 2017-ben meglátogatott tagállamokon belül és a tagállamok között is eltérés mutatkozott a téren, hogy a környezeti megfigyelési programok során a peszticidek mely körét vonták vizsgálat alá. Németország, Hollandia és Dánia világos célokat határozott meg a rendelkezések teljesítésére vonatkozóan, ami megkönnyíti a hatóságok számára az előrehaladás értékelését és bizonyítását. Olaszország számos régiójában a víz-keretirányelvben meghatározott elsőbbségi anyagok mellett az ellenőrzés kiterjed további anyagokra is. Lengyelországban ugyanakkor a megfigyelés alá vont peszticidek listáján kizárólag az uniós elsőbbségi anyagok szerepeltek. Németországban és Dániában a felszín alatti vizekben lévő peszticidek vizsgálatának eredményei többnyire nem lebomló peszticidekre vonatkoznak, amelyek az EU-ban már nem engedélyezettek, nincsenek se forgalomban, se használatban.

3.7. A PESZTICIDHASZNÁLAT CSÖKKENTÉSE EGYES TERÜLETEKEN

Az irányelv 12. cikke előírja a tagállamok számára, hogy biztosítsák, hogy egyes speciális területeken a peszticidek használata minimális vagy tilos legyen. Ide tartoznak a nagyközönség vagy a veszélyeztetett csoportok által használt területek, a védett területek, valamint a mezőgazdasági dolgozók által használt nemrégiben kezelt területek. Megfelelő kockázatkezelési intézkedéseket kell fogantatosítani, és alacsony kockázatú növényvédelmi terméket kell használni, valamint elsősorban biológiai szabályozási intézkedéseket kell tekintetbe venni.

A Bizottság elismeri az egyes területeken történő peszticidhasználat csökkentése érdekében a tagállamok által hozott sokrétű intézkedéseket, valamint az ezeknek köszönhető pozitív hatásokat, ugyanakkor megjegyzi, hogy a tagállamok többsége esetében hiányoznak a

³⁹ <https://www.eea.europa.eu/publications/european-waters-assessment-2012>

⁴⁰ Ezek a számok valószínűleg alábecsülik a peszticidek miatt veszélyeztetett folyók és átmeneti víztestek arányát, mivel a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekről szóló első jelentéstétel módjából fakadóan akkor nem lehetett pontosan meghatározni azoknak a felszíni víztesteknek az arányát, amelyekben veszélyt okozó különleges szennyező anyagként azonosítottak peszticideket. Jelenleg zajlik a második vízgyűjtő-gazdálkodási tervek (2016–2021) bizottsági értékelése, és a naprakész adatok 2018 folyamán állnak majd rendelkezésre.

26 tagállam⁴¹ cselekvési terve ismerteti a közterületen történő peszticidhasználat csökkentésére irányuló intézkedéseket, a többségük azonban nem tűz ki a közterületekre vonatkozóan konkrét használatcsökkentési célokat. Érdekes azonban megemlíteni néhány bevált gyakorlatot is; például Dániából, ahol egy átfogó használatcsökkentési cél mellett minden egyes golfpályára esetében egyedi peszticid kvótákat is meghatároztak. Az egyéb közterületeken cél a peszticid használat kivonása. Csupán Lettország, Málta, Spanyolország és Olaszország nemzeti cselekvési tervei tartalmazzák a mezőgazdasági dolgozók védelme érdekében a nemrégiben kezelt területek tekintetében alkalmazandó külön intézkedéseket.

A 2016-os kérdőívekre válaszolva 26 tagállam⁴² számolt be arról, hogy betiltotta vagy korlátozta a peszticidhasználatot a (2000/60/EK irányelvben meghatározott) védett területeken és a (79/409/EGK⁴³ és a 92/43/EGK irányelvben⁴⁴ meghatározott) természetvédelmi területeken. A 2017-es tényfeltáró látogatások alkalmával a Bizottság látott példákat a korlátozás tagállami alkalmazására: Lengyelországban tilos káros, mérgező és nagyon mérgező peszticideket használni egyes közterületeken, így a játszótéren, általános iskolákban és óvodákban; és nincs lehetőség az ettől való eltérésre. Más tagállamok betiltották a glifozát tartalmú peszticidek használatát a nem mezőgazdasági területeken (pl. Olaszország), vagy a nemzeti parkokban és a természetvédelmi területeken (pl. Németország). Németországban két év alatt mindössze 17 eltérést hagytak jóvá a közterületen történő peszticidhasználatához kapcsolódóan. Dánia beszámolója szerint 1995 óta 90 %-kal csökkent a közterületen történő peszticid használat.

3.8. PESZTICIDEK KEZELÉSE ÉS TÁROLÁSA

Az irányelv 13. cikke előírja a tagállamok számára, hogy biztosítsák, hogy a peszticidek kezelése és tárolása, csomagolásának és maradékainak kezelése ne veszélyeztesse az emberi egészséget vagy a környezetet.

Bár csaknem mindegyik tagállamban működik a peszticidek kezelését és tárolását ellenőrző rendszer, a mérhető célkitűzések hiányában ezek hatékonyságát nem mindig lehet megítélni.

A nemzeti cselekvési tervek általában foglalkoznak a témával, azonban csak az olasz cselekvési terv tér ki külön az irányelv mindegyik követelményére, pl. a peszticidek kijuttatás előtti tárolására, kezelésére, hígítására és keverésére; a csomagolás kezelésére; a maradékok és a tartályban maradó keverékek ártalmatlanítására, valamint a berendezés tisztítására. 18 cselekvési terv tartalmaz utalást az üres peszticides tartályok ártalmatlanításához kapcsolódó kezdeményezésekre, ami az e témában legtöbbször javasolt intézkedés. Kilenc cselekvési terv említ tárolási előírásokat. A cselekvési tervekben bemutatott további intézkedések között

⁴¹ Románia és Portugália cselekvési tervében nincsen utalás ezekre az intézkedésekre.

⁴² Írország és az Egyesült Királyság nem válaszolt.

⁴³ A Tanács 79/409/EGK irányelve (1979. április 2.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 103., 1979.4.25., 1–18. o.)

⁴⁴ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7–50. o.)

előfordulnak felülvizsgált tárolási előírások, a kijuttatáshoz használt berendezés tisztítása, valamint a régi, nyilvántartásba nem vett peszticidek/maradékok biztonságos ártalmatlanítása.

A 2012–2014-es időszakban 19 tagállamban végrehajtott bizottsági ellenőrzések során a követelmények végrehajtásának értékelésére is sor került. Az ellenőrzések időpontjáig 15 tagállam fogadott el a peszticidek kezelésére és tárolására, beleértve a csomagolásuk és a maradékuk hasznosítására és ártalmatlanítására vonatkozó intézkedéseket. Mind a csomagolás, mint a peszticidmaradékok begyűjtését, szállítását és biztonságos ártalmatlanítását engedéllyel rendelkező cégek végezték, négy tagállam esetében a hatóságok és a peszticid-ipar közötti együttműködés keretében. A tagállamok a peszticidek biztonságos kezelésére és tárolására vonatkozó nemzeti jogszabályok végrehajtását a tároló létesítmények ellenőrzésével egészítették ki.

A 2016-os kérdőívre 25 tagállam⁴⁵ válaszolta azt, hogy a növényvédő szerek csomagolásának és üres tartályainak begyűjtésére és biztonságos ártalmatlanítására szolgáló rendszert hozott létre. 21 tagállamban ezek a rendszerek végzik az elavult és lejárt szavatosságú peszticidek és maradékaik begyűjtését és biztonságos ártalmatlanítását is. Tizenöt tagállam vezetett be rendszert a gyártók és a forgalmazók peszticidtároló létesítményeinek jóváhagyására.

3.9. INTEGRÁLT NÖVÉNYVÉDELEM

Az irányelv 3. cikke megadja az integrált növényvédelem meghatározását, a 14. cikkének (4) bekezdése pedig előírja a tagállamok számára, hogy mutassák be a nemzeti cselekvési terveikben, hogy hogyan kívánják biztosítani, hogy 2014. január 1-re minden hivatásos felhasználó megfeleljen az integrált növényvédelemre vonatkozó általános elveknek. Az 1107/2009/EK rendelet 55. cikke is kimondja, hogy a növényvédő szerek megfelelő felhasználásának meg kell felelnie az irányelv rendelkezéseinek, és különösen az integrált növényvédelem általános elveinek.

Mi is az az integrált növényvédelem?

- Az ökológiai termelés mellett az integrált növényvédelem az alacsony peszticid felhasználású növényvédelem megvalósításának eszköze,
- Az integrált növényvédelem a károsítók megjelenésének megelőzésére és/vagy megsemmisítésére irányuló integrált – minden elérhető információt, eszközt és növényvédelmi módszert felhasználó – megközelítést takarja,
- Az integrált növényvédelem célja, hogy a peszticidek alkalmazását és más beavatkozásokat a gazdasági és ökológiai szempontból indokolt szinten tartsa, valamint, hogy csökkentse vagy a lehető legalacsonyabb szinten tartsa az emberi egészséget vagy a környezetet fenyegető kockázatokat,
- A kémiai módszerekkel szemben előnyben kell részesíteni a fenntartható biológiai, fizikai és más nem kémiai módszereket, ha megfelelő növényvédelmet biztosítanak.

⁴⁵ Görögországban nem alakították ki az üres csomagolások és tartályok begyűjtésének rendszerét; Bulgáriától és az

Egyesült Királyságtól pedig nem érkezett válasz.

A tagállamoknak egyértelmű kritériumokat kell meghatározniuk, hogy ezek mentén rendszeresen ellenőrizni tudják, hogy érvényesül-e az integrált növényvédelem nyolc általános elve, és amennyiben nem ez a helyzet, a végrehajtást biztosító intézkedéseket hozzanak. Ezek az eszközök igazolhatják, hogy sikerült csökkenteni a peszticidhasználatból való függőséget, amit az irányelv az integrált növényvédelem alkalmazásának kimeneteként határoz meg.

Az integrált növényvédelem nyolc általános elvének meghatározását az irányelv III. melléklete tartalmazza. Azt azonban nem pontosítja, hogy ezeket az elveket hogyan kell a gyakorlatba átültetni. Részben az uniós mezőgazdaságon belül az éghajlat, a termesztett növények és a termelési technikák tekintetében fennálló különbségekből, valamint a szubszidiaritás elvéből kifolyólag a peszticidek hivatásos felhasználói az Unió különböző részein sokféleképpen érvényesítik az integrált növényvédelem nyolc elvét. A tagállamok továbbra is támogatják az alacsony peszticidfelhasználású rendszerként működő ökológiai mezőgazdaságot, és tovább nőtt az ökológiai gazdaságok száma. 2015-ben az Unión belüli mezőgazdasági terület 6,2 %-át tette ki az ökológiai terület.

A tagállamok azt jelezték nemzeti cselekvési terveikben, hogy átfogó intézkedésekkel ösztönzik az integrált növényvédelem megvalósítását. 24 tagállam⁴⁶ közpénzből finanszírozott, a kártevő és betegség elleni védekezést szolgáló előrejelző, figyelmeztető és korai diagnosztikai rendszereket működtet; valamint meghatározta a jelentősebb kártevőkre vonatkozó gazdasági küszöbértéket, hogy segítse a gazdákat a döntéshozatalban. Az e célra igénybe vehető információtechnológiai eszközök a hivatalos webhelyeken elérhetők. Tizenkét tagállam hozott létre az integrált növényvédelem bemutató gazdaságait összefogó hálózatokat, azzal a céllal, hogy fejlesszék és terjesszék a helyi éghajlati viszonyokhoz és termesztett növényekhez igazodó integrált növényvédelmi technikákat. Ezenkívül a hivatásos felhasználók rendelkezésére állnak a hatósági szolgálatok, valamint a szakmai csoportokat képviselő szervezetek által az integrált növényvédelem területére kidolgozott különböző iránymutatások. A tagállamok kötelesek az integrált növényvédelem általános elveit az 1306/2013/EU rendelet⁴⁷ 12. cikke (2) bekezdésének e) pontja szerinti mezőgazdasági tanácsadó rendszerükben megjeleníteni. A tagállamok kiemelték, hogy az üzleti érdekektől független hatósági tanácsadó szolgálatok nagyon fontos szerepet játszanak az integrált növényvédelem megvalósításában.

A Bizottság és a tagállamok közösen finanszírozták az ENDURE hálózatot⁴⁸, amely összefogja az integrált növényvédelem területére fókuszáló agrárkutatásokat, tanítást és tudásátadást. A Bizottság az Európai Unió hetedik keretprogramja terhére támogatta a C-IPM projektet⁴⁹, hogy az integrált növényvédelemre irányuló kutatások és a prioritások kidolgozásának fóruma legyen, összekösse a már meglévő kutatási kezdeményezéseket, és új kutatásokra tegyen javaslatot. A Bizottság jelentős számban támogatott további kutatási

⁴⁶ Az Egyesült Királyságtól nem érkezett válasz; Hollandiában, Cipruson és Máltán pedig nem működtek államilag finanszírozott rendszerek.

⁴⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 549–607. o.)

⁴⁸ <http://www.endure-network.eu/endure>

⁴⁹ <http://c-ipm.org/>

projekteket⁵⁰. 2014-ben és 2016-ban két uniós integrált növényvédelmi műhelytalálkozó megszervezésére került sor Németországban, a német hatóságokkal együttműködésben. A Jobb képzés a biztonságosabb élelmiszerekért program keretében a Bizottság a tagállami szakértőknek szóló, az integrált növényvédelem megvalósítására fókuszáló képzési sorozatot indít 2018-ban.

A tagállamok mindeddig nem alakították át az integrált növényvédelem elveit előíró és értékelhető kritériumokká. Az integrált növényvédelemben leginkább a gazdáknak szóló képzési eszközt látnak, és nem vezettek be az integrált növényvédelem elveinek teljesítését értékelő módszereket. Miközben a tagállamok számos intézkedéssel ösztönzik az integrált növényvédelem megvalósítását, ez nem jelenti feltétlenül azt, hogy az érintettek ténylegesen alkalmazzák a releváns integrált növényvédelmi technikákat. A gazdák piaci szereplők, és bár az integrált növényvédelmi technológiák hosszabb távon fenntarthatóak, rövid távon nagyobb gazdasági kockázattal járhatnak. Gazdasági szempontból például előnyösebbnek tűnhet a kukorica vagy a búza monokultúrás termelése. Ennek ellenére a földgazdálkodásnak ez a rövidtávú megközelítése a hosszabb távon jelentkező költségek növekedéséhez vezethet, például a kártevő- és gyomnövény-populációk monokultúrában való elterjedése miatt. Végül, a monokultúra a biológiai sokféleség csökkenéséhez, talajerózióhoz vagy akár elsivatagosodáshoz vezethet. A rövidtávú megközelítésre példa Románia esete, ahol szükséghelyzetre hivatkozva egy meghatározatlan kukoricatermelő területen engedélyezték a neonikotinoid használatát a vetőmagcsávázásban anélkül, hogy a vetésforgót megvizsgálták volna lehetséges alternatívaként.

A 2017-ben a tagállamokban tett tényfeltáró látogatásai során a Bizottság az integrált növényvédelem végrehajtásának értékelési módjára vonatkozó különböző gyakorlatokkal találkozott. Ezek sok esetben a gazdák által végrehajtott önértékelésen alapultak, és az derült ki belőlük, hogy a zöldségtermelésben, az üvegházakban és faiskolákban sokkal elterjedtebb az integrált növényvédelem alkalmazása, mint a szántóföldeken. Ezenkívül az integrált növényvédelem végrehajtásának ellenőrzése önkéntes rendszerekben és a helyes mezőgazdasági gyakorlatot ellenőrző magán tanúsítási rendszerben zajlik.

Mind a hat meglátogatott tagállamban megegyezett a hatóságok véleménye abban, hogy bizonyos integrált növényvédelmi technológiákat széles körben gyakorlattá lehetne tenni, például a vetésforgót, a vetőmagok és szaporítóanyagok megfelelő kiválasztását és a megfelelő termesztési technikák alkalmazását. Ezt támasztja alá egy Dániában elvégzett kutatás, amely kimutatta, hogy miközben a gazdák körében nőtt az integrált növényvédelmi technikákkal kapcsolatos tudatosság, ezen technikák tényleges alkalmazása alig bővült. Egy hollandiai elemzés rámutatott, hogy a gazdák általában követik az integrált növényvédelem elveit, de egyik integrált növényvédelmi elvet sem alkalmazzák maradéktalanul.

A tagállamok kiemelték, hogy az alacsony kockázatú és a nem vegyi peszticidek korlátozott beszerezhetősége gátat szab az integrált növényvédelem további fejlődésének. Az alacsony kockázatú és a nem vegyi peszticidek nyilvántartásba vételét ösztönző intézkedéseket ugyanakkor csak néhány nemzeti cselekvési terv tartalmaz. Az alacsony kockázatú és a nem vegyi peszticidek engedélyezése és használatuk ösztönzése tehát fontos eszköze az alacsony peszticidfelhasználású növényvédelem támogatásának. 2015-ben három tagállamban⁵¹ volt

⁵⁰ Hetedik keretprogram: CO-FREE, TEAMPEST, BIOCOTES, SharCo, DROPSA, Fruit Breedomics, EU-Berry, INNOVINE, MARS EUPHOROS, VALORAM, PRATIQUE, ISEFOR, QBOL, Q-Detect, TESTA; Horizont 2020: EUCLID, EMPHASIS, BLOSTER: http://cordis.europa.eu/projects/home_en.html

⁵¹ Ausztria, Olaszország és Svédország

magas, azaz 10 % feletti, az engedélyezett peszticidekben lévő összes hatóanyagon belül a nem vegyi hatóanyagok aránya.

3.10. KOCKÁZATI MUTATÓK

Az irányelv 15. cikke előírja, hogy a peszticidhasználat emberi egészségre és környezetre gyakorolt káros hatásainak és kockázatainak csökkentésében elért előrehaladás méréséhez harmonizált kockázati mutatókat kell kialakítani. Kimondja azt is, hogy a tagállamok továbbra is használják a meglévő nemzeti mutatóikat, vagy szükség szerint további mutatókat fogadnak el.

A Bizottság tájékoztatta a tagállamokat arról, hogy megbeszéléseket indít annak feltárására, hogy elképzelhető-e konszenzus megteremtése a harmonizált kockázati mutatók kialakításáról úgy, hogy azok nem váltják fel a kiegészítő nemzeti mutatókat.

A Bizottság egyelőre nem dolgozott ki uniós szintű harmonizált kockázati mutatókat. Bár a Bizottság a közelmúltban több, a peszticidekre vonatkozó statisztikák rendelkezésre állásával és minőségével kapcsolatos hiányosságot tárt fel⁵² – pl. bizalmas jellege és a jogszabályi korlátozások miatt számos adat jelenleg nem használható fel –, a tapasztalatok azt mutatják, hogy a kockázateértékelés komplex folyamat, és az uniós szinten elérhető adatok ismeretében nem valósítható meg a növényvédő szerek teljes értékesítésre vonatkozó adatok alapján. Ennek hátterében az áll, hogy a peszticidek jelentette veszély mértéke különböző tényezőktől függ, köztük különösen a hatóanyag-összetételtől vagy a peszticid felhasználásának módjától.

Harmonizált kockázati mutatók hiányában, mint ahogy ez több nemzeti cselekvési tervben is szerepel, a tagállamok továbbra is a saját meglévő kockázati mutatóikat használják. Dánia például „peszticidterhelés-mutatót” fejlesztett ki, amely a piacon kapható egyes peszticidek toxikológiai besorolása alapján számolja ki, hogy azok mekkora terhelést jelentenek az emberi egészségre és a környezetre.

3.11. ALACSONY KOCKÁZATÚ TERMÉKEK

Az irányelv 14. cikke előírja, hogy a tagállamok minden szükséges intézkedést meghoznak az alacsony peszticidfelhasználású növényvédelem ösztönzésére, előnyben részesítve a nem vegyi módszereket annak érdekében, hogy a peszticidek hivatásos alkalmazói olyan gyakorlatokra és termékekre térjenek át, amelyek a legalacsonyabb kockázatot jelentik az emberi egészségre és a környezetre.

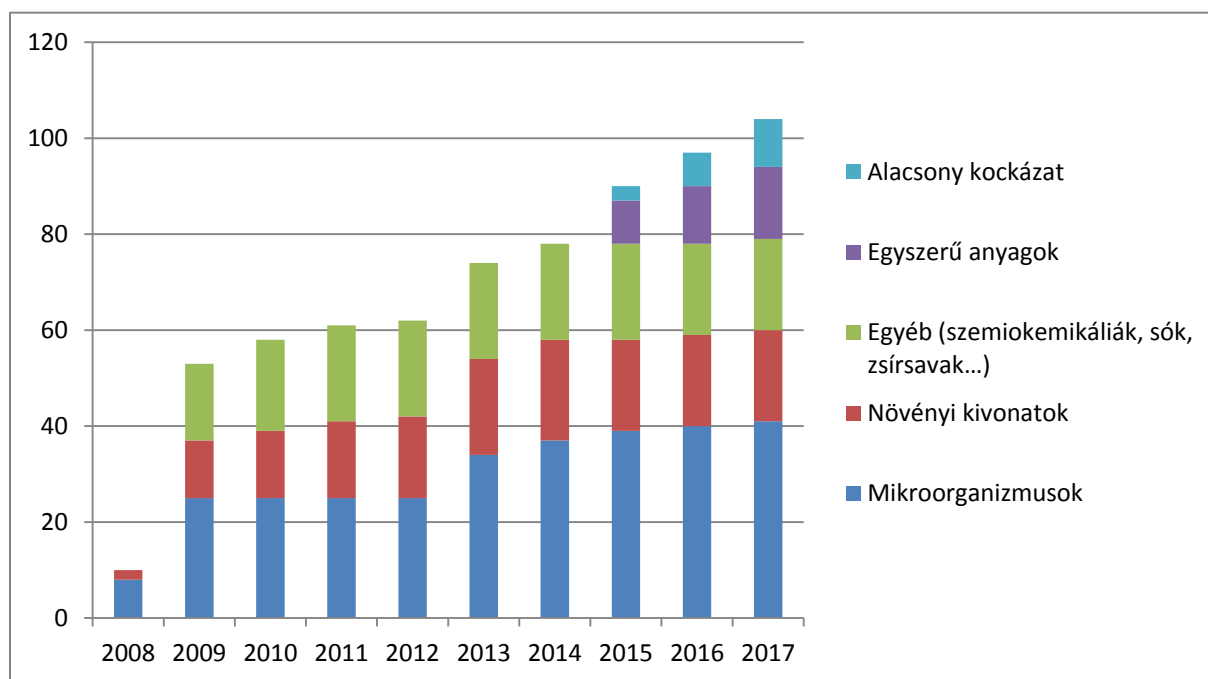
A Bizottság intézkedéseket hoz az alacsony kockázatú peszticidek beszerezhetőségének felgyorsítása érdekében.

Alacsony kockázatú hatóanyagok esetén alkalmazni lehet az 1107/2009/EK rendeletben meghatározott releváns ösztönzőket. Ilyen például a hosszabb, 15 éves jóváhagyási idő (a sztenderd 10 éves időszakkal szemben), a hosszabb adatvédelmi időtartam, valamint az alacsony kockázatú növényvédő szerekre vonatkozó gyorsított engedélyezési eljárás (egy év helyett 120 nap).

⁵² A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak A peszticidekre vonatkozó statisztikákról szóló, 2009. november 25-i 1185/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról, COM(2017)109 final.

Az alacsony kockázatú hatóanyagok beszerezhetőségének javítása érdekében a Bizottság a jelenleg zajló felülvizsgálati programban⁵³ elsőbbséget biztosít az esetlegesen előforduló alacsony kockázatú hatóanyagok vizsgálatának. Az (EU) 2017/1432 rendelet elfogadásával a Bizottság egyértelművé teszi az alacsony kockázatú anyagok azonosítása és jóváhagyása során alkalmazandó meglévő kritériumokat⁵⁴. Az összesen csaknem 500 anyagból jelenleg csupán 10 olyan van, amelyet alacsony kockázatú anyagként hagytak jóvá. Becslések szerint azonban a 91/414/EGK irányelv értelmében már jóváhagyott anyagok közül több mint 70 valószínűleg megfelel az alacsony kockázatra vonatkozóan újonnan elfogadott kritériumoknak. A következő három évben ezeket az anyagokat a jóváhagyásuk megújítása érdekében újra megvizsgálják, aminek eredményeként emelkedhet majd az alacsony kockázatúnak besorolt hatóanyagok száma.

Az 1107/2009/EK rendelet az alacsony kockázatú termékek mellett az egyszerű anyagokra vonatkozó külön rendelkezéseket is tartalmaz. Ezek jellemzően nem növényvédelmi, hanem egyéb célokra használt élelmiszer-vegyületek (pl. az ecet). Ezek olyan főleg biológiai/természeti eredetű anyagok, amelyeket gyakran hagyományosan alkalmaznak az ökológiai gazdálkodásban. Jelenleg 15 jóváhagyott egyszerű anyag van, és a Bizottság és a tagállamok tevékenyen közreműködnek ezen jóváhagyott anyagok körének bővítésében. Alternatív növényvédelmi technikaként alkalmazhatók egyéb, ún. „biológiai védekező anyagok”, például hasznos rovarok és fonálférgek, amelyekre a 1107/2009/EK rendelet hatálya nem terjed ki.

2. ábra: Az EU által jóváhagyott alternatív anyagok számának növekedése

⁵³ A Bizottság végrehajtási határozata (2016. szeptember 28.) a 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben lejáró hatóanyag-jóváhagyások meghosszabbítása iránti kérelmek értékelésére vonatkozó munkaprogramnak az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti létrehozásáról (HL C 357., 2016.9.29., 9–11. o.)

⁵⁴ A Bizottság (EU) 2017/1432 rendelete a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alacsony kockázatú hatóanyagok jóváhagyási kritériumai tekintetében történő módosításáról, HL L 205., 2017.8.8., 59–62. o.

Végezetül pedig, kutatási és innovációs programjain keresztül a Bizottság továbbra is széles körben támogat olyan növényvédelmi kutatásokat, amelyek célja új alacsony kockázatú anyagok és biológiai védekezési technikák feltárása⁵⁵.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

Több mint 20 éve jelentős jogszabályok és támogató intézkedések segítik elő, hogy a peszticidek mezőgazdasági felhasználása biztonságosan, csökkenő mértékben és pontosan történjen. Az irányelv megteremti a lehetőséget a peszticidhasználatból eredő kockázatok jelentős csökkentésére. A haladás azonban mindaddig korlátozott marad, amíg a tagállamok nem hajtják végre a jelenleginél szigorúbban az irányelvet, és bizonyosan nem lesz elégséges azoknak az egészségügyi és környezeti céloknak az eléréséhez, amelyek reményében az irányelv megalkotása megtörtént. A világos és mérhető célokat tartalmazó nemzeti cselekvési tervek segítségével a tagállamok bizonyíthatják állampolgáraik felé, hogy gondoskodnak az irányelv megfelelő végrehajtásáról, és ezen túlmenően, innovatív módszereket javasolhatnak a peszticidek kockázatainak csökkentésére.

4.1. Nemzeti cselekvési tervek és az irányelv végrehajtása

A nemzeti cselekvési tervek az eszközök ahhoz, hogy a tagállamok az irányelv célkitűzésének elérését szolgáló célokat és beavatkozásokat határozzanak meg; elkészítésük pedig a peszticidek fenntartható használata irányába tett fontos lépésként is értelmezhető. Jelenleg zajlik az első cselekvési tervek tagállami felülvizsgálata, így a megvalósítás állásáról csak ennek lezárultával rendelkezünk majd pontos képpel.

Az elért érdemi haladás ellenére e jelentésből kiderül, hogy a tervek számos területen meglehetősen hiányosak, például a légi permetezés, a nyilvánosság tájékoztatása, a mérgezésekre vonatkozó információk gyűjtése, valamint a vízi környezet védelmére irányuló intézkedések kérdéskörében. Az integrált növényvédelem az irányelv egyik alappillére, így különösen aggályos, hogy tagállamok még nem határoztak meg világos célokat a területre vonatkozóan (pl. a földkezelési technikák, mint a vetésforgó, szélesebb körben történő alkalmazására), és nem biztosítják azok megvalósítását. A tagállamoknak javítaniuk kell a cselekvési tervek minőségét, elsősorban a peszticidhasználat hatásainak és kockázatainak csökkentését célzó hosszú távú stratégiává összeálló konkrét és mérhető célok és mutatók kijelölésével. A felülvizsgált nemzeti cselekvési terveknek ki kell bővülniük ezekkel a változtatásokkal, amelyek lehetővé teszik majd, hogy a tagállamok folyamatosan monitorozzák megvalósítást, és szükség szerint módosítsák a stratégiát.

A Bizottság írásban jelezte a tagállamoknak a cselekvési tervükben vagy a megvalósításban feltárt mulasztást, azzal a céllal, hogy emlékeztesse őket a kötelezettségeikre és az irányelv végrehajtásának fontosságára. A 2017-ben hat tagállamra kiterjedő tényfeltáró látogatásokra építve a Bizottság továbbra is ellenőrzéseken, egyéb beavatkozásokon és után követő tevékenységeken keresztül értékeli a nemzeti cselekvési terveket, és kíséri figyelemmel az irányelv tagállami végrehajtását annak érdekében, hogy biztosítsa az irányelv célkitűzéseinek

⁵⁵ Például a hetedik keretprogramból finanszírozott alábbi projekteket:

[AGROCOS](http://cordis.europa.eu/project/rcn/94701_en.html) (http://cordis.europa.eu/project/rcn/94701_en.html),

[PURE](http://cordis.europa.eu/project/rcn/98869_en.html) (http://cordis.europa.eu/project/rcn/98869_en.html),

[CO-FREE](http://cordis.europa.eu/project/rcn/101750_en.html) (http://cordis.europa.eu/project/rcn/101750_en.html),

[BIOCOMES](http://cordis.europa.eu/project/rcn/111189_en.html) (http://cordis.europa.eu/project/rcn/111189_en.html),

[Prolarix](http://cordis.europa.eu/project/rcn/110948_en.html) (http://cordis.europa.eu/project/rcn/110948_en.html).

érvényesülését. Amennyiben szükséges, a Bizottság megfontolja a kötelezettségszegést megszüntető beavatkozást.

4.2. A Bizottság tagállamokat támogató kezdeményezései

A holland elnökség alatt felállított, fenntartható növényvédelmi szakértői csoport a Tanács számára elkészített jelentésében végrehajtási tervet vázolt fel az alacsony kockázatú növényvédelmi szerek beszerezhetőségének bővítésére és az integrált növényvédelem tagállami megvalósításának felgyorsítására vonatkozóan⁵⁶. Ezt a tervet 2016 júniusában a Tanács jóváhagyta. A javasolt kiegészítő intézkedések egyike a Bizottságnak az irányelvhez kapcsolódó jelenlegi webhelyének olyan internetes portállá történő átalakítása, ahonnan elérhetők az integrált növényvédelemmel kapcsolatos, jelenleg rendelkezésre álló releváns uniós és tagállami szintű információk. A fejlesztés már előrehaladott állapotban van. Ezen a felületen lesz elérhető a Bizottság közeljövőben megjelenő átfogó jelentése az irányelv megvalósításával foglalkozó hat tényfeltáró látogatóról.

Bár a tagállamok általában rendelkeznek a peszticidek által okozott akut mérgezésekre vonatkozó információkat gyűjtő rendszerekkel, a beérkező adatok pontosságát javítani kell. A krónikus mérgezésekre vonatkozó információk gyűjtését szolgáló rendszerek létrehozása nem történt meg széles körben. Különösen fontos, hogy a tagállamok a foglalkozás közbeni peszticidmérgezéseket figyelő rendszert tartsanak fenn és működtessenek, amely alapján meghozhatók a megfelelő megelőző beavatkozások. A Bizottság 2017 végéig iránymutató dokumentumot készít a peszticidhasználat emberi egészségre és környezetre gyakorolt hatásainak nyomon követéséről és felméréséről, és megvizsgálja a tagállamokkal, hogy hogyan lehet ezeket a rendszereket továbbfejleszteni. A Bizottság megfontolja az (EU) 2017/625 rendelet 24. cikke (4) bekezdésének b) pontjában szereplő, a növényvédő szerek által okozott mérgezés gyanús esetekkel kapcsolatos információgyűjtést szolgáló rendszerek létrehozását.

Amint valamennyi tagállamban megtörténik az irányelv végrehajtása és a mezőgazdasági termelőkre közvetlenül alkalmazandó kötelezettségek azonosítása, a Bizottság foglalkozik majd az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az 1306/2013/EU rendeletben⁵⁷ szereplő közös nyilatkozatával, amely felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon az irányelv megfelelő részeinek a kölcsönös megfeleltetés rendszerébe történő beépítéséről. A Bizottság addig is segítséget nyújt a tagállamoknak az integrált növényvédelem nyolc elvének való megfelelés értékelését célzó módszerek kidolgozásában, szem előtt tartva az uniós mezőgazdaság sokféleségét és a szubszidiaritás elvét.

A peszticidhasználat emberi egészségre és környezetre gyakorolt káros hatásainak és kockázatainak csökkentésében elért előrehaladás felmérése érdekében a Bizottság 2017 második felében a tagállamokkal együtt kezd dolgozni a harmonizált kockázati mutatók kidolgozására vonatkozó konszenzus megteremtésén.

⁵⁶ http://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out/?&typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-10041-2016-ADD-1

⁵⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347/549., 2010.12.20., 59. o.)

A Bizottság továbbra is közösen dolgozik majd a tagállamokkal a végrehajtás bevált gyakorlatainak munkacsoportokban és képzéseken történő terjesztésén; a Jobb képzés a biztonságosabb élelmiszerekért programban elsőbbséget élvez majd a fenntartható használat elvének megismertetése és a gyakorlatba történő átültetés segítése a tagállamokban.

A felülvizsgált nemzeti cselekvési tervek elfogadását követően az ezekből nyert naprakész információk birtokában a Bizottság egy következő jelentést készít, amely az irányelv végrehajtásának helyzetéről a jelenleginél átfogóbb értékelésre ad majd lehetőséget.